

Analýza diskuzních pořadů a zpravodajsko-publicistických rozhovorů (rok 2014)

- Otázky V. Moravce byly v roce 2014 složeny z 379 tematických bloků, z nichž 49 tematizovalo ukrajinsko-ruskou krizi
- Průměrná míra konfrontačnosti V. Moravce vůči hostům byla „jen“ 11,3 % (v letech 2009 až 2013 se pohybovala mezi 14 a 21 %), pravděpodobně díky nekonfrontačním vydáním spojeným s výročím sametové revoluce
- Moderátoři Hyde Parku dosahovali díky dramaturgickému řešení pořadu vyšších hodnot transparentnosti, než jejich kolegové z Interview ČT24 i Václav Moravec

V roce 2014 bylo analyzováno **5 diskuzních relací** o celkové **stopáži 384 hodin a 39 minut** (relace Interview ČT24, Hyde Parku a Hyde Parku Civilizace byly analyzovány již v roce 2013, analytické výstupy z těchto relací ovšem byly součástí pravidelných analýz zpravodajství a k jejich zařazení do analýzy diskuzí došlo po požadavku VPA ČT v průběhu roku 2014).

- ✓ Základní zjištění
- ✓ Metodologický úvod
- ✓ Témata
- ✓ Moderátor
- ✓ Hosté
- ✓ Zpravodajsko-publicistické rozhovory
- ✓ Zpracovatel

TÉMATA

- V obou částech Otázek V. Moravce byla nejčastěji diskutována *hospodářská politika*, ve 2. části se velké pozornosti dostalo i *dopravě*.
- Václav Moravec se v 1. části pořadu dotknul i kauz kolem J. Nečasové (Nagyové) a I. Rittiga, mediální událostí roku ovšem byla pro zpravodajské i diskuzní pořady ukrajinsko-ruská krize.
- Hosté a moderátoři Hyde Parku a Interview ČT24 (D. Drtinové) hovořili především o oblasti *státní správy*. 71 vydání Interview ovšem tematizovalo i *mezinárodní události*, především pak dění na Ukrajině.

MODERÁTOR

- Průměrná roční míra konfrontačnosti Václava Moravce vůči hostům byla pouze 11 % (nižší než v letech 2009 až 2013), objevovaly se ovšem i případy, kdy měřená hodnota přesáhla hranici 40 %. K tomuto extrému došlo při diskuzích s Miroslavem Peltou a Danielou Zemanovou.
- Václav Moravec byl v citování a parafrázování externích zdrojů přesnější ve 2. části Otázek, která byla co do složení hostů méně politická.

HOSTÉ

- Zástupci ČSSD se diskuzí s Václavem Moravcem účastnili více než dvakrát častěji než politici v pořadí druhé TOP 09. Minimální počet účastí byl poskytnut předsedovi hnutí Úsvit Tomio Okamurovi.
- Mezi nejméně ukázněné hosty Otázek V. Moravce patřili Tomio Okamura (Úsvit), Miroslav Kalousek (TOP 09), Zbyněk Stanjura (ODS), Petr Fiala (ODS), Petr Mach (SSO) a Marcel Chládek (ČSSD).
- Hosty Interview ČT24 a Hyde Parku bylo 161 politiků a političek, přičemž nejčastěji byli zváni Martin Stropnický a Věra Jourová z hnutí ANO.

- Základní zjištění
- Metodologický úvod
- Témata
- Moderátor
- Hosté
- Zpravodajsko-publicistické rozhovory
- Zpracovatel

Tento dokument byl zpracován na základě požadavku České televize a shrnuje základní zjištění mediální analýzy diskuzního pořadu Otázky Václava Moravce a zpravodajsko-publicistických rozhovorů Interview ČT24 (Interview D. Drtinové), Hyde Park a Hyde Park Civilizace (poslední tři jmenované relace byly dříve součástí analýz zpravodajství, stopáž zkoumaných relací tak fakticky zůstala totožná, změnilo se pouze umístění analytických výsledků), kterou pro Českou televizi pravidelně zajišťuje společnost Media Tenor.

Kritéria, jejichž prostřednictvím analýza posuzuje kvalitu diskuzního pořadu České televize Otázky Václava Moravce, byla zvolena tak, aby bylo možné posoudit, do jaké míry „Česká televize vytváří prostor pro pořady představující diskusní konfrontaci idejí, myšlenek a konceptů vztahujících se k důležitým otázkám veřejného zájmu.“ Takto je definován základní princip sledovaného typu pořadů v Kodexu ČT (6.1).

Analýza ve většině případů popisuje odděleně obě části pořadu Otázky Václava Moravce: první polovinu relace vysílanou na ČT1 a druhou část obvykle přenášenou zpravodajskou stanicí ČT24.

V možnostech analytiků není posouzení/ověření „pravdivosti“ informací zveřejněných moderátory v jednotlivých relacích. Zvolený postup obsahové analýzy umožňuje posuzovat kvalitu pořadu jako takového prostřednictvím zkoumání jeho celkové obsahové struktury.

Není-li uvedeno v následujícím textu jinak, vztahují se veškeré výsledky k období od **1. 1. 2014** do **31. 12. 2014**.

Jednotlivá zjištění jsou doplněna popisem metodologických východisek tak, aby dokument byl srozumitelný i těm, kteří doposud nemají zkušenost s projekty obsahové analýzy.

Obsahová analýza připravovaná společností Media Tenor pro Českou televizi nabízí řadu možných úhlů pohledů na kvalitu a strukturu diskuzních pořadů a rozhovorů. Tato analýza zkoumá pořad Otázky Václava Moravce na třech úrovních (zpravodajsko-publicistické rozhovory jsou zkoumány pouze na úrovních tematické struktury a moderace):

TÉMATA

MODERÁTOR

HOSTÉ

Témata

Kapitola posuzuje různorodost témat, jak na úrovni tematických kategorií, tak na detailní bázi. Platí, že čím je diskuzní pořad tematicky variabilnější, tím je lépe naplněno poslání média.

Z tematické struktury je možné posuzovat relevanci agendy. Témata, která se týkají společenství jako takového, jsou považována za relevantnější než témata, která se týkají pouze individuálních činů/skutků.

Moderátor

Podle Kodexu ČT (6.5) „Moderátoři diskusních pořadů České televize jsou povinni zachovávat nestrannost. Divák by neměl z jejich vystupování v pořadu poznat, jaký k diskutovanému problému nebo diskutujícím zaujímají postoj. Moderátoři vždy iniciují otevřenou výměnu názorů mezi pozvanými diskutujícími, současně však dbají na dodržování pravidel čestně vedené diskuse.“ Nestrannost moderátora je možné posuzovat podle konfrontačního, neutrálního, případně vstřícného charakteru jeho replik. Platí, že čím je relativní poměr konfrontačních otázek k jednotlivým uskupením, či konkrétním hostům vyrovnanější, tím je moderátorův přístup objektivnější, nestrannější.

Moderátor by měl iniciovat otevřenou výměnu názorů, pokud však hosty často přerušuje v jejich replikách, může to mít negativní vliv na plynulost diskuze. Analýza ukazuje, kteří hosté byli moderátorem nejčastěji přerušováni, a zkoumá, zda takové vstoupení do řeči bylo zapříčiněno neukázněností hosta.

Analýza si dále na úrovni moderátorova výkonu všímá transparentnosti. Toto kritérium posuzuje, nakolik přesně moderátor odkazuje k externím zdrojům informací. Platí, že čím je vyšší míra ověřitelnosti uváděných zdrojů, tím je moderátorovo tvrzení transparentnější.

Hosté

V kapitole věnované hostům, se analýza mimo jiné soustředí na proporcionální zastoupení aktérů diskuze. Kodex ČT (6.2) uvádí, že „Vyváženost se posuzuje zejména podle váhy jednotlivých politických stran v demokratické společnosti odvozené především z výsledků voleb do hlavních orgánů zastupitelské demokracie. Zároveň je však třeba zajistit, aby poměr mezi diskusními vystoupeními činitelů vládních stran a stran opozičních byl v souhrnu poskytnutého prostoru přibližně vyrovnaný. Česká televize také vytváří podmínky pro přiměřenou účast mimoparlamentních politických stran a hnutí v těchto diskusích.“ Čím adekvátněji odráží poměr zastoupení politických stran a politických hostů jejich proporcionální zastoupení v zastupitelských sborech, tím lépe plní diskuzní pořad svou funkci.

Analýza umožňuje sledovat poměr zastoupení žen v diskuzních pořadech. Lze tedy pozorovat, do jaké míry se pořad snaží poskytnout rovný přístup oběma pohlavím do televizního vysílání.

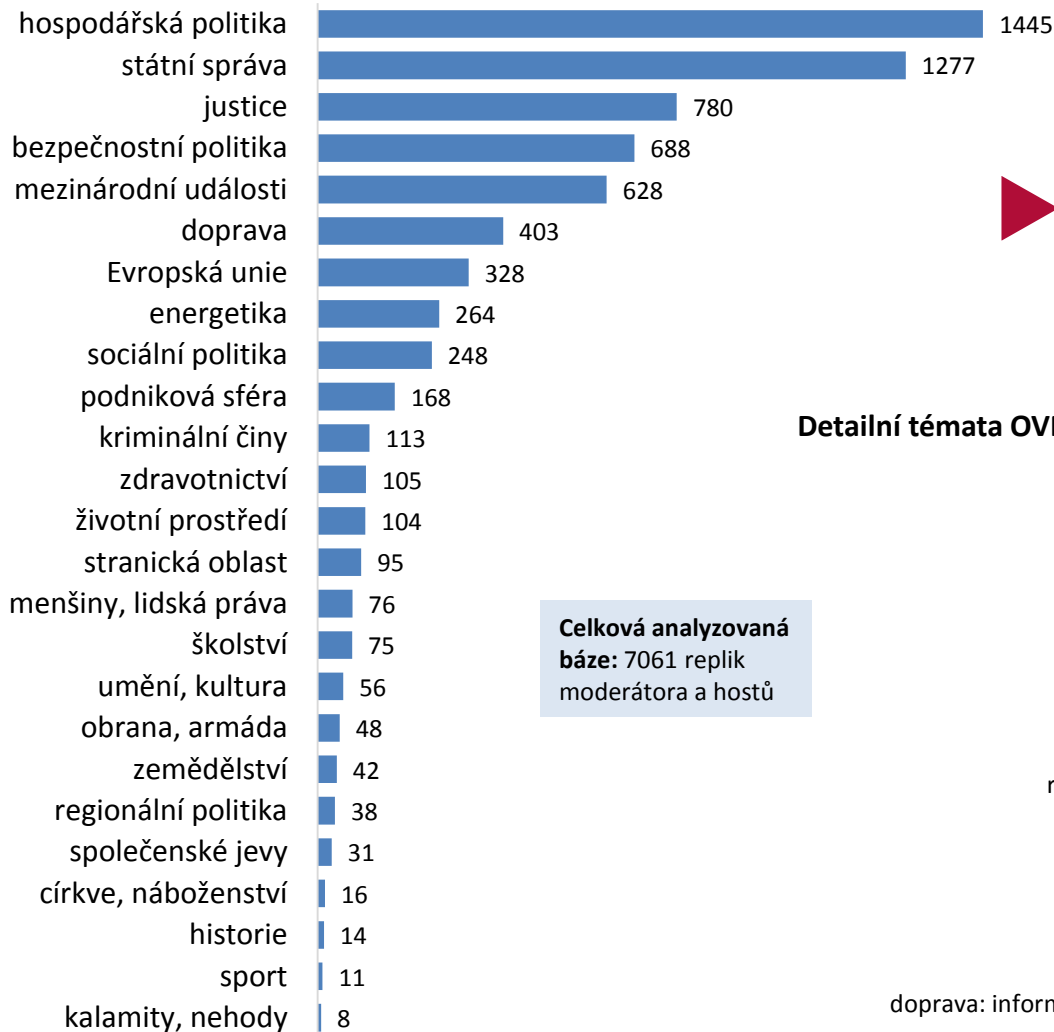
Při vystupování hostů si analýza všímá jejich ukázněnosti, jak často vstupují do replik moderátora, případně svých diskuzních partnerů a zda přiléhavě reagují na moderátorovy promluvy.

- ✓ Základní zjištění
- ✓ Metodologický úvod
- ✓ Témata
- ✓ Moderátor
- ✓ Hosté
- ✓ Zpravodajsko-publicistické rozhovory
- ✓ Zpracovatel

TEMATICKÁ STRUKTURA: Otázky V. Moravce (1. část)

Tematické kategorie OVM 1 (rok 2014), počet replik moderátora i hostů

Celková analyzovaná
báze: 7061 replik
moderátora a hostů

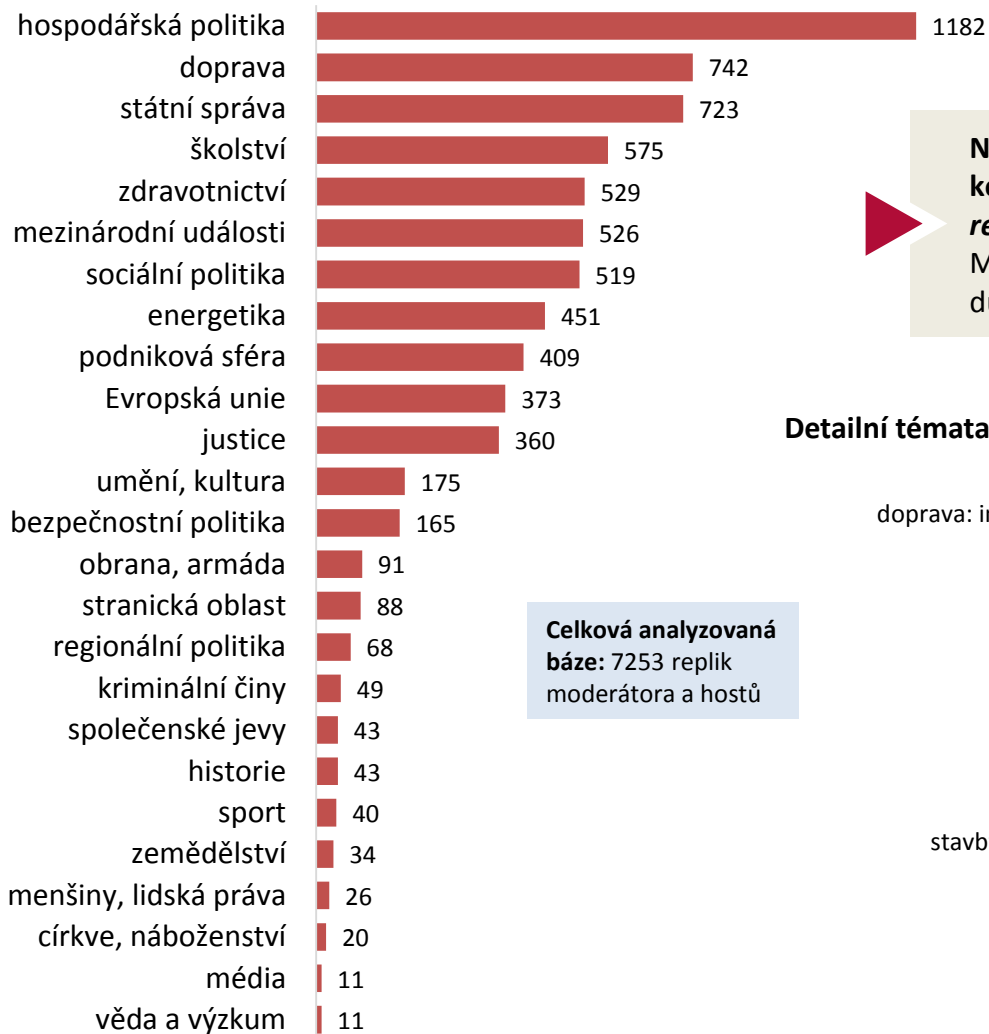
Tematické náplni 1. i 2. části Otázk V. Moravce v roce 2014 dominovala **hospodářská politika**, konkrétně **diskuze o státním rozpočtu a daních** (následující snímek mapuje tematickou strukturu 2. části pořadu). Vysoký počet replik se ovšem vázal i na zahraničně lokalizované události z kategorií *mezinárodní události*, *Evropská unie a obrana a armáda*.

Detailní témata OVM 1 – TOP 10 (rok 2014), počet replik moderátora i hostů

TEMATICKÁ STRUKTURA: Otázky V. Moravce (2. část)

Tematické kategorie OVM 2 (rok 2014), počet replik moderátora i hostů

Celková analyzovaná báze: 7253 replik moderátora a hostů

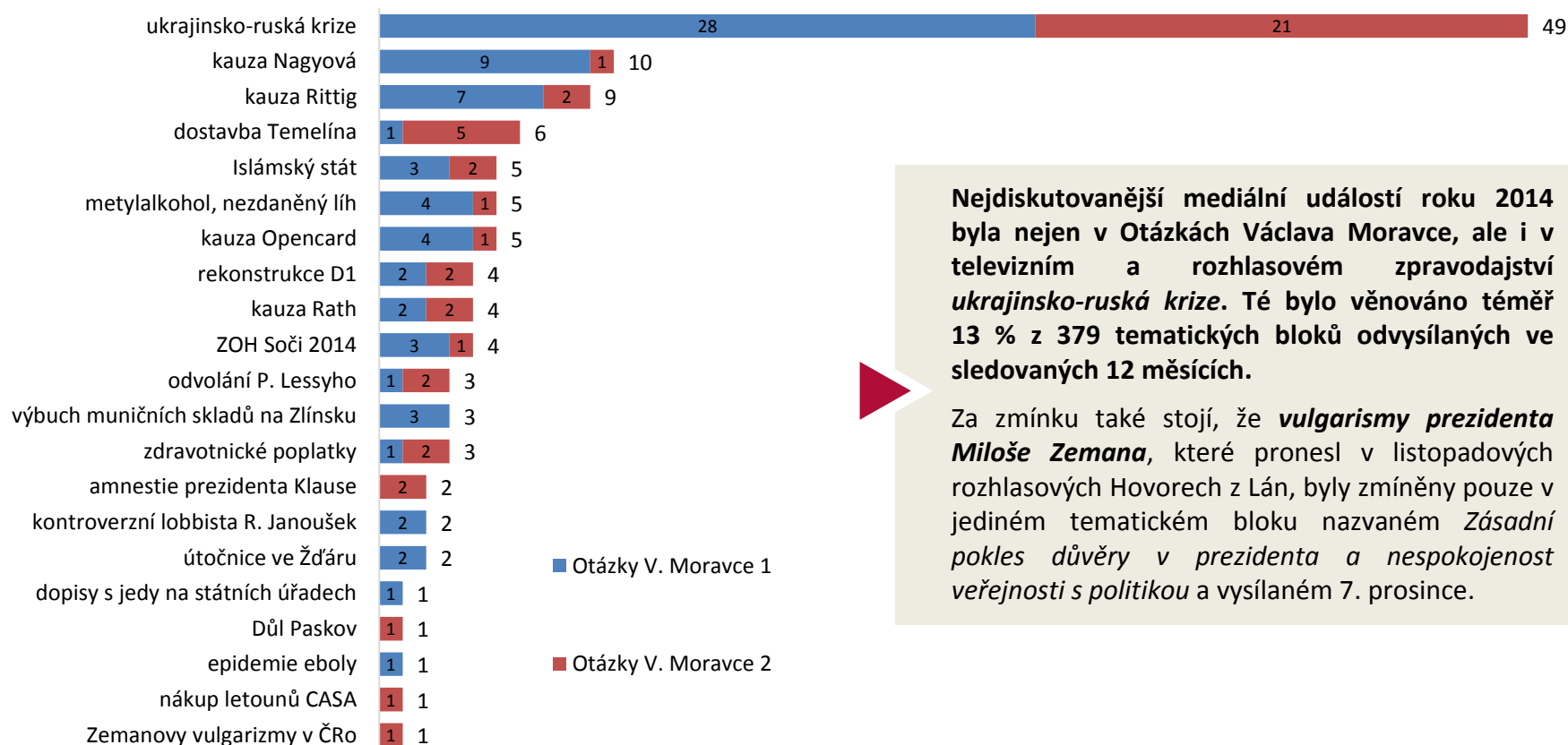
Námětem osmi vydání 2. části Otázk byla **doprava**, konkrétně **informace o podnicích z této branže a stavby a rekonstrukce silnic a dálnic**. Politici i odborníci s Václavem Moravcem o **dopravě** diskutovali 9. a 23. února, 9. března, 6. dubna, 18. května, 29. června, 14. září a naposledy 5. října.

Detailní témata OVM 2 – TOP 10 (rok 2014), počet replik moderátora i hostů

TEMATICKÁ STRUKTURA: kauzy

Kauzy (OVM 1 a OVM 2, rok 2014), na úrovni tematických bloků

Nejdiskutovanější mediální událostí roku 2014 byla nejen v Otázkách Václava Moravce, ale i v televizním a rozhlasovém zpravodajství *ukrajinsko-ruská krize*. Té bylo věnováno téměř 13 % z 379 tematických bloků odvysílaných ve sledovaných 12 měsících.

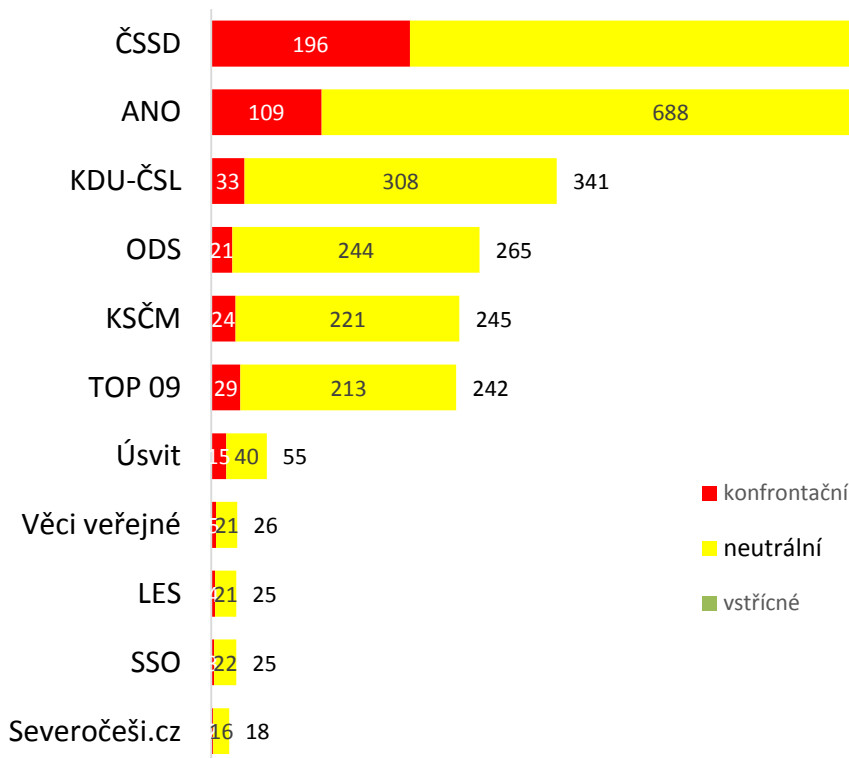
Za zmínku také stojí, že *vulgarizmy prezidenta Miloše Zemana*, které pronesl v listopadových rozhlasových Hovorech z Lán, byly zmíněny pouze v jediném tematickém bloku nazvaném *Zásadní pokles důvěry v prezidenta a nespokojenost veřejnosti s politikou* a vysílaném 7. prosince.

Metodická poznámka: Takzvanou kauzu, přesněji řečeno mediální událost definují Dayan a Katz v knize Media Events šesti kritérii: 1. událost je přenášena živě; 2. událost je předem naplánovaná a anoncovaná veřejnosti; 3. událost je přerušena televizního programového schématu a vybočuje z denní rutiny; 4. událost není organizována médii samotnými, ale mimo mediální organizace; 5. vysílání události vyvolává silnou (až fascinovanou) odezvu publika a 6. vysílání události probouzí hluboce zakořeněné představy a vyprávění spjatá s hrdinstvím (Dayan, Katz, 1994, s. 102). Media Tenor tuto teorii aplikoval v analytické praxi a kauzami jsou v jeho metodice myšleny významné intenzivně medializované události splňující Dayanova a Katzova kritéria. Kauzou jsou tak pokryty multi-tematické mediální události, jejichž medializace prochází vývojem a v tematické skladbě jsou roztrženy do vyššího množství kategorií. Exmplárním příkladem je kauza metylalkohol, která se dotýkala tematických kategorií *kriminální činy* (skupinová kriminalita), *bezpečnostní politika* (policejní vyšetřování a zásahy celní správy), *hospodářská politika* (vládní opatření na ochranu spotřebitelů), *zdravotnictví* (zdravotní stav otrávených konzumentů), *justice* (soudní procesy s aktéry metanolové aféry), *společenské jevy* (situace rodin obětí) nebo *podniková sféra* (aféry firem napojených na tzv. metanolovou chobotnici).

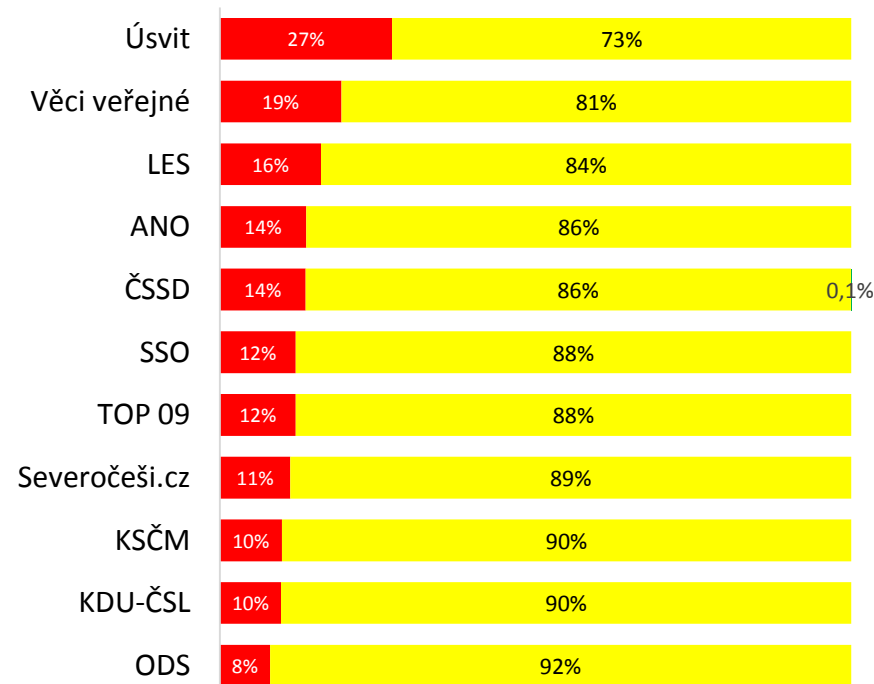
- Základní zjištění
- Metodologický úvod
- Témata
- Moderátor
- Hosté
- Zpravodajsko-publicistické rozhovory
- Zpracovatel

MODERÁTOR: konfrontačnost

Konfrontačnost na stranické úrovni – absolutně (OVM 1 a OVM 2, rok 2014), počet replik moderátora

Konfrontačnost na stranické úrovni – relativně (OVM 1 a OVM 2, rok 2014), počet replik moderátora

Metodická poznámka: Kodex ČT (6.5) zmiňuje, že: „Moderátoři diskuzních pořadů České televize jsou povinni zachovávat nestrannost. Divák by neměl z jejich vystupování v pořadu poznat, jaký k diskutovanému problému nebo diskutujícím zaujímají postoj.“ Analýza má kritérium, kterým lze moderátorova nestrannost posoudit – konfrontačnost. Ukazatelem je typ promluv adresovaných jednotlivým hostům (zda se jedná o konfrontační, neutrální, nebo vstřícný typ repliky) – viz [snímek 15](#). Metodologie tak dovoluje porovnávat objektivitu přístupu moderátora k politickým stranám, zástupcům koalice/opozice i jednotlivým hostům pořadu. Za nejobjektivnější je v rámci tohoto hlediska považována ta relace, která dlouhodobě vykazuje stabilní míru konfrontačnosti vůči hostům.

MODERÁTOR: konfrontačnost

Konfrontačnost k jednotlivým hostům – TOP 15 s nejvyšší a TOP 15 s nejnižší mírou konfrontačnosti (OVM1 a OVM2, rok 2014)

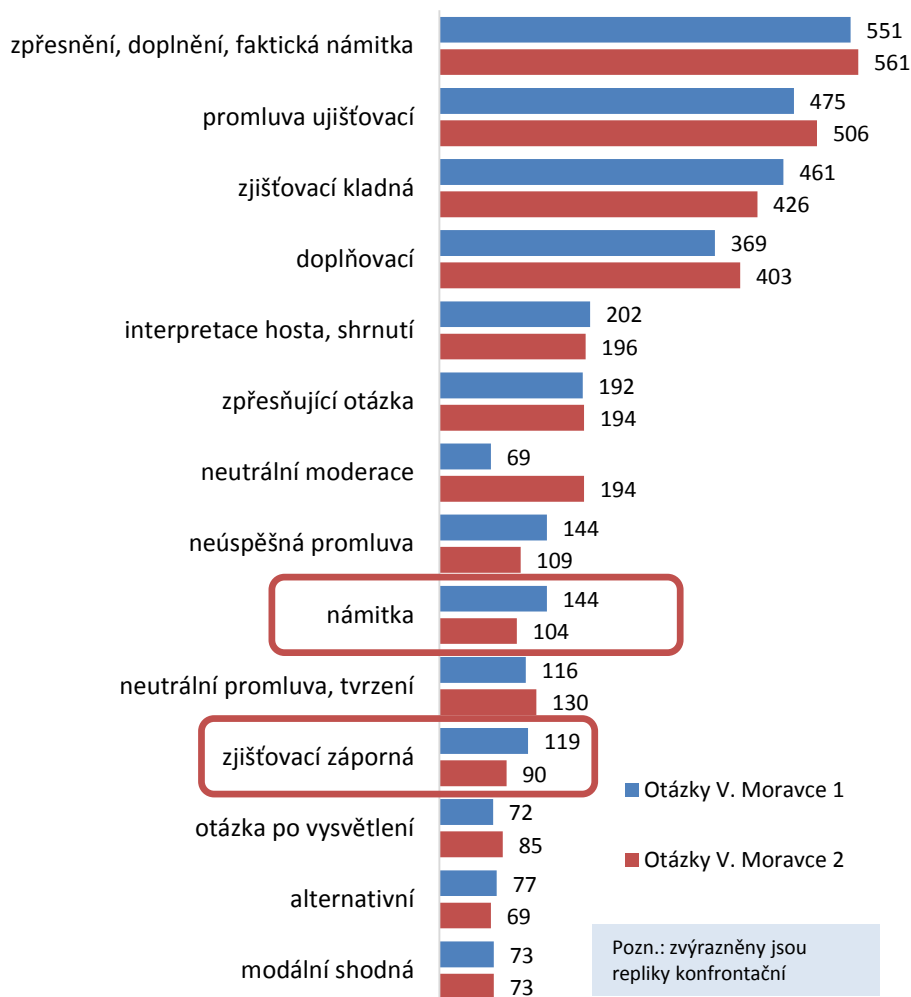
V prvním pololetí roku 2014 vznesl moderátor nejvíce konfrontačních replik k předsedovi Fotbalové asociace ČR Miroslavu Peltovi. Ty se týkaly faktu, že si fanoušci žádají Peltův odchod z funkce. Vyšší míra konfrontačnosti se projevila i u Bohuslava Sobotky, se kterým moderátor bilancoval prvních 100 dnů jeho vlády. Vůbec nejvyšší podíl konfrontačních replik byl ovšem přes telemost 19. října 2014 adresován viceprezidentce Soudcovské unie Daniele Zemanové a dosáhl na 46 % z vyslovených 13 replik moderátora.

datum	host	konfrontačnost
18. 5. 2014	Pelta Miroslav	42 %
4. 5. 2014	Sobotka Bohuslav	32 %
16. 3. 2014	Zeman Pavel	29 %
30. 3. 2014	Okamura Tomio	27 %
22. 6. 2014	Prachař Antonín	27 %
12. 1. 2014	Zeman Miloš	26 %
16. 2. 2014	Sobotka Bohuslav	25 %
27. 4. 2014	Ondrášek Pavel	24 %
6. 4. 2014	Kohoutová Lenka	24 %
26. 1. 2014	Žák Zdeněk	22 %
7. 9. 2014	Zaorálek Lubomír	22 %
19. 1. 2014	Kala Miloslav	22 %
25. 5. 2014	Wagenknecht Lukáš	21 %
11. 5. 2014	Jurečka Marian	21 %
13. 4. 2014	Chovanec Milan	21 %
19. 10. 2014	Válková Helena	2 %
30. 11. 2014	Chládek Marcel	2 %
14. 9. 2014	Vitásková Alena	1 %
23. 11. 2014	Philip Tom	0 %
30. 11. 2014	Haňka Rudolf	0 %
28. 9. 2014	Dufek Bohumír	0 %
23. 11. 2014	Pavlík Martin	0 %
22. 6. 2014	Potůček Martin	0 %
20. 7. 2014	Bílková Marie	0 %
6. 7. 2014	Menzel Jiří	0 %
21. 9. 2014	Hasenkopf Pavel	0 %
6. 7. 2014	Pithart Petr	0 %
19. 1. 2014	Válková Helena	0 %
7. 12. 2014	Štrupl Martin	0 %
2. 11. 2014	David Tomáš	0 %

Pozn.: hosté s minimálně 20 moderátorovými replikami

MODERÁTOR: konfrontačnost

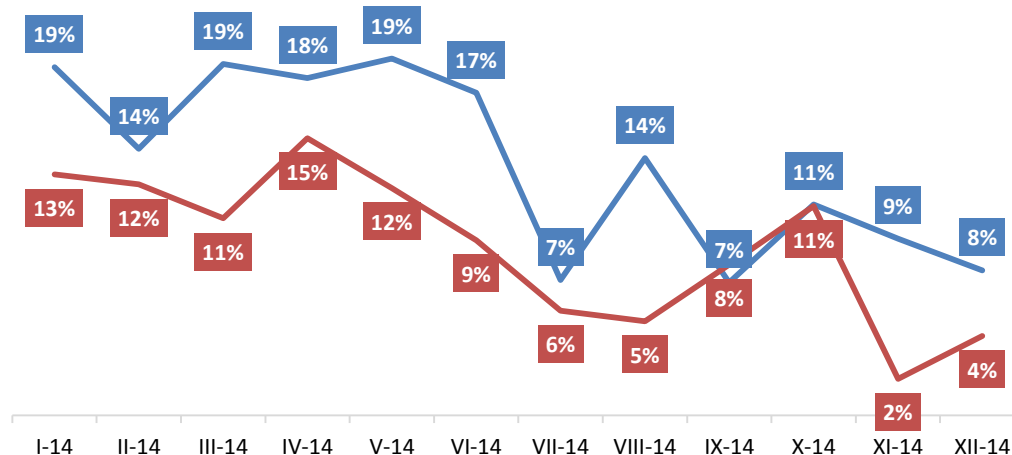
Typy moderátorových replik – TOP 15 (OVM 1 a OVM 2, rok 2014), počet replik moderátora

Podíl konfrontačních replik klesal především v posledních dvou měsících roku, kdy bylo při výročí 25 let od sametové revoluce 16. listopadu vysíláno speciální česko-slovenské vydání Otázek Václava Moravce a pořadu RTVS *O 5 minut 12*, nebo závěrečné prosincové bilancování s Tomášem Halíkem, Janem Švejnarem a Janem Hartlem.

Konfrontačnost – vývoj v čase (OVM 1 a OVM 2, rok 2014 – graf dole; roky 2009 až 2014 – tabulka nahoře), míra konfrontačnosti

rok 2009	rok 2010	rok 2011	rok 2012	rok 2013	rok 2014
20 %	21 %	14 %	17 %	17 %	11 %

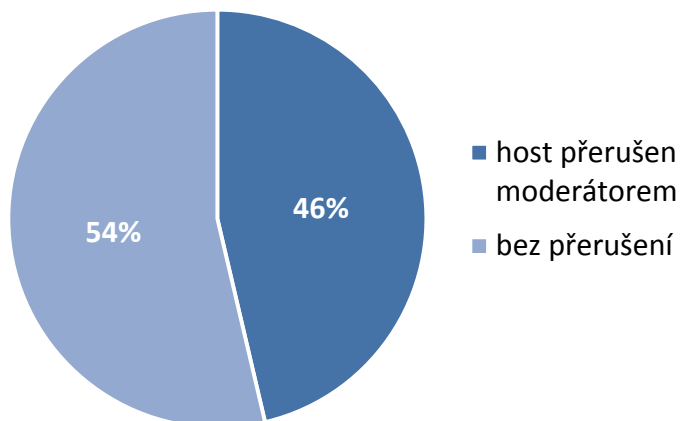
MODERÁTOR: konfrontačnost

Typologie replik moderátora – valuační relace

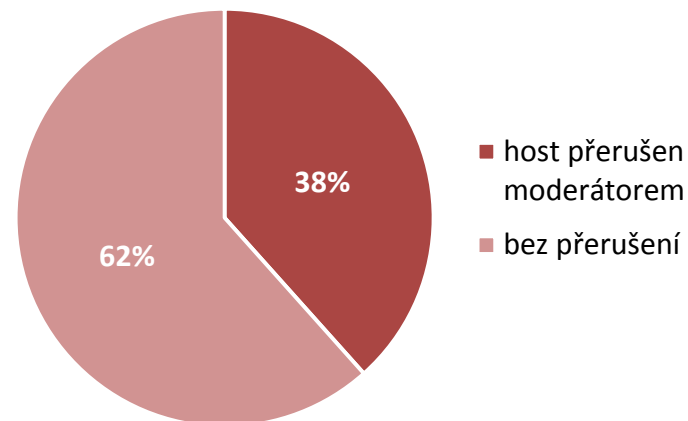
Typ promluvy	Hodnota	Příklad:
doplňovací	neutrální	"Jakou částku jste vyčlenili na bezpečnostní opatření?"
zjišťovací kladná/shodná	neutrální	"Budou učebnice bezplatné i příští rok?"
zjišťovací záporná/neshodná	konfrontační	"Není to spíš naopak?"
tvrzení	neutrální	"Je známo, že v Číně nejsou respektována lidská práva."
moderace	neutrální	"Dovolte, abych vás přerušil. Budeme muset přejít k dalšímu tématu."
alternativní	neutrální	"Jste pro registrované partnerství, nebo pro ně ve Sněmovně ruku nezvednete?"
zpřesňující otázka	neutrální	"Vy pořád mluvíte obecně. Můžete říct nějaká konkrétní jména?"
oprava vl. promluvy	neutrální	"Ano, máte pravdu. Nejedná se o Radu Evropy, ale o Evropský parlament."
poznámka, zpřesnění	neutrální	"Nikoli deset milionů, myslel jste deset tisíc zaměstnanců."
obhajoba vl. promluvy	neutrální	"Myslím, že ta otázka tady má své místo."
vysvětlení vl. promluvy	neutrální	"Chtěl jsem tím jen upozornit na fakt, že menšinám je věnována malá pozornost."
ujišťovací promluva	neutrální	"Vaši poslanci jsou proti, je to tak?"
modální shodná	neutrální	"Proč se v televizi objevuje násilí?"; "Jak je možné, že Romové nesmějí vycestovat?"
modální neshodná	konfrontační	"Proč se nedohodnete?"
pochybová/podivová	konfrontační	"Jak je možné, že vláda dosud vládne, když jste s ní tak nespokojeni?"
výzva, napomenutí	neutrální	"Neuhýbejte před mou otázkou!"
omluva hostu	neutrální	"Já se vám teď musím omluvit za to, že jsem mystifikoval ..."
způsobová/důvodová	neutrální	"Jak předejít mezinárodnímu konfliktu?"
otázka po vysvětlení	neutrální	"Co to znamená parametrické nastavení?"
vymiňovací	konfrontační	"Uznejte přece, že zbraně by z vrtulníků padat neměly."
interpretace hosta	neutrální	"Pokud tomu dobře rozumím, pak současné státní dotace železnici považujete za nevyhovující."
konfrontační jiná	konfrontační	(klasifikována např. neobvyklou intonací atp.)
humor, zlehčení	konfrontační	"Když mluvíte o akupunkturu, jakoby mě píchaly desítky jehliček."
námítka	konfrontační	"Nicméně ..."; "Ale před chvílí jste říkal ..."
destruktivní	Konfrontační	„Kde žijete? Promiňte, pane viceguvernére, kde žijete? V Česku myslíte, že vítězů zdravý rozum?“
vstřícná	vstřícná	"Byl jsem ve vojenské nemocnici. Viděl jsem tam vaši vizitku a slyšel jsem na vás jen samou chválu. Myslím na vaše lékařské umění."

MODERÁTOR: plynulost diskuze

Poměr dokončených a přerušných replik hosta – OVM 1
(rok 2014)

Poměr dokončených a přerušných replik hosta – OVM 2
(rok 2014)

Jako plynulejší, tedy nepřerušovanou dodatečnými dotazy a zpřesňujícími poznámkami moderátora, by se daly označit diskuze z 2. části Otázek Václava Moravce. Tato skutečnost částečně souvisí i se skladbou hostů, neboť jak naznačuje [snímek 22](#), 1. část Otázek hostila především politiky (57 % hostů), zatímco hosty 2. části byli častěji nepolitici (v 56 % případů), které moderátor spíše nechával dokončit delší a často odborné repliky.

Přerušování moderátora může mít na průběh diskuze i negativní až destruktivní vliv, jsou-li hosté přerušováni, aniž by byli méně ukázněni a odbíhali od diskutovaného tématu (více na [následujícím snímku](#)).

Metodická poznámka: V Kodexu ČT (6.5) stojí: „Moderátoři vždy iniciují otevřenou výměnu názorů mezi pozvanými diskutujícími, současně však dbají na dodržování pravidel čestně vedené diskuse.“ Moderátor by měl v diskusi určovat řád, pokud je host neukázněný, neodpovídá na danou otázku adekvátně, může jej moderátor přerušit. Jsou-li však hosté ve svých replikách přerušováni častěji, může to mít negativní vliv na plynulost diskuze.

MODERÁTOR: plynulost diskuze

Podíl přerušení jednotlivých hostů – TOP 15 (OVM 1 a OVM 2, rok 2014)

datum	host	podíl přerušení
26. 1. 2014	Žák Zdeněk	84 %
2. 3. 2014	Ondráčka David	78 %
19. 10. 2014	Válková Helena	71 %
9. 2. 2014	Zaorálek Lubomír	70 %
23. 2. 2014	Filip Vojtěch	69 %
2. 3. 2014	Chládek Marcel	68 %
26. 1. 2014	Julínek Tomáš	67 %
13. 4. 2014	Tomšík Vladimír	66 %
2. 3. 2014	Zaorálek Lubomír	65 %
30. 3. 2014	Okamura Tomio	64 %
7. 12. 2014	Babiš Andrej	64 %
4. 5. 2014	Sobotka Bohuslav	63 %
12. 1. 2014	Kováčik Pavel	63 %
29. 6. 2014	Chládek Marcel	63 %
9. 3. 2014	Sobotka Bohuslav	63 %

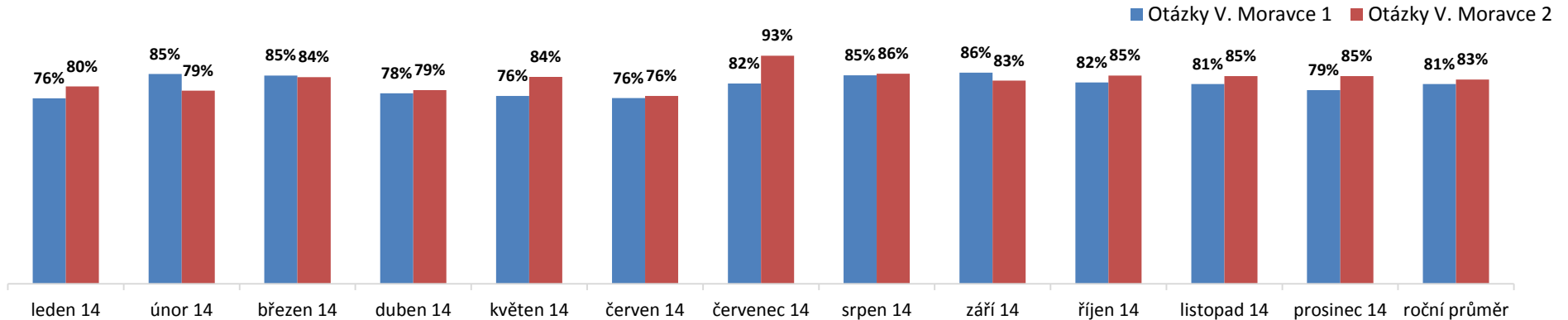
Metodická poznámka: Rozdíl mezi vstupováním Václava Moravce do promluv hostů a jejich mírou nekázně poukazuje na to, jak dalece se snaží moderátor diskuzi ovlivňovat. Platí, že při neukázněnosti hosta, do které se počítá skákání do řeči a nedržení se daného tématu by moderátor měl zasáhnout. Ideálně by rozdíl měl být vyrovnaný. Pokud převažují kladné hodnoty, znamená to, že jsou hosté spíše přerušováni moderátorovými poznámkami, glosami, námitkami. Pokud jdou hodnoty do záporu, je moderátor shovívavý k nekázní aktérů diskuze.

Vycházíme-li ze znění vysvětlující metodické poznámky uvedené na této straně, zjistíme, že Davida Ondráčku a Vladimíra Tomšíka nenechal moderátor dokončit tři čtvrtiny, respektive dvě třetiny, replik. Oba hosté přitom vykazovali stoprocentní kázeň (přesněji řečeno nulovou nekázeň), což znamená, že do řeči moderátora ani diskuzních partnerů nevstupovali a zároveň neodbočovali od tématu a odpovídali na pokládané dotazy.

Rozdíl mezi přerušováním moderátorem a nekázní hosta (OVM 1 a OVM 2, rok 2014)

datum	host	podíl přerušení	podíl nekázně	rozdíl
2. 3. 2014	Ondráčka David	78 %		78 %
13. 4. 2014	Tomšík Vladimír	66 %		66 %
26. 1. 2014	Žák Zdeněk	84 %	20 %	64 %
4. 5. 2014	Sobotka Bohuslav	63 %	3 %	60 %
23. 2. 2014	Filip Vojtěch	69 %	9 %	59 %
26. 1. 2014	Julínek Tomáš	67 %	8 %	58 %
19. 10. 2014	Válková Helena	71 %	14 %	57 %
4. 5. 2014	Kmoníček Hynek	11 %	21 %	-11 %
19. 10. 2014	Kmoníček Hynek	22 %	33 %	-11 %
29. 6. 2014	Putnová Anna	21 %	36 %	-14 %
6. 7. 2014	Pokorný Marek	16 %	31 %	-16 %
23. 11. 2014	Mach Petr	26 %	44 %	-18 %
12. 10. 2014	Sokol Jan	7 %	33 %	-27 %
6. 7. 2014	Walesa Lech		43 %	-43 %

Transparentnost – vývoj v čase (OVM 1 a OVM 2, rok 2014), míra transparentnosti

Moderátorova přesnost v odkazování na externí zdroje, tedy takzvaná míra transparentnosti v celoročním srovnání nijak nekolísala. Pouze duben a červen můžeme označit jako podprůměrné, když ani v jedné z částí nepřekročila hodnota přesnosti hranici 80 %.

Transparentnost – vývoj v čase (OVM 1 a 2, roky 2009 - 2014)

rok 2009	rok 2010	rok 2011	rok 2012	rok 2013	rok 2014
82 %	88 %	75 %	77 %	82 %	82 %

Metodická poznámka: Ukazatel transparentnosti hraje důležitou roli pro důvěryhodnost moderátora diskuze jednak v očích aktérů ve studiu, ale především pro to, do jaké míry je moderátor pozitivně přijímán samotnými diváky. Analýza v této oblasti posuzuje přesnost a preciznost, s níž moderátor zveřejňuje externí zdroje informací. Na stupnici přesné – střední - nepřesné je analyzována ověřitelnost uváděných zdrojů. Viz klasifikace výroků odkazujících na externí zdroje na [snímku 19](#).

Detailní struktura výroků odkazujících k externím zdrojům (OVM 1 a OVM 2, rok 2014), počet replik moderátora

Pozn.: zvýrazněny jsou nepřesné zdroje s nulovou hodnotou míry transparentnosti

MODERÁTOR: transparentnost

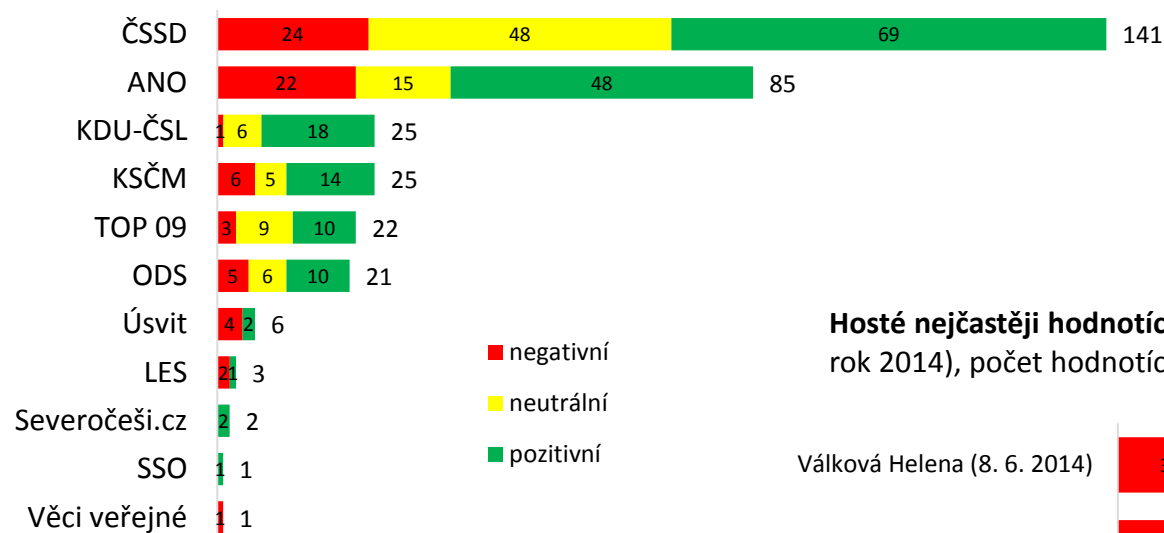
Klasifikace výroků odkazujících na externí zdroje informací

Kategorie	Detailní typologie výroků	Přesnost v %	Příklady
Přesné	zcela přesné určení citovaného zdroje	100%	Typ 1: jméno + médium přenosu informace + datum zveřejnění + v případě méně známých osobností i funkce: "Václav Havel prohlásil v nedělním rozhovoru pro Čro 1 Radiožurnál ...". Typ 2: jméno + funkce + kontextová informace: "Jan Mrázek, náměstek ministra vnitra zodpovědný za organizaci zasedání NATO, uvedl, že ..."
	shoda obecného určení zdroje s obrazem konkrétních zdrojů	100%	zejména v obrazových příspěvcích zpravodajství, např. výpovědi neoznačených lidí v anketě
	obecné určení konkrétního citovaného zdroje	90%	"Podle Stanislava Grosse byl zásah adekvátní."; "Ekonom Jan Sýkora kritizuje ČNB, že nevyhodnocuje adekvátně hospodářskou situaci ..."
	iniciační věty s alespoň dvěma následnými zdroji	90%	"Právníci se domnívají, že harmonizace legislativy bude obtížnější ..." ... následují výpověď alespoň dvou konkrétních právníků
	potvrzená verifikace netransparentního výroku	90%	Respondent potvrzuje pravdivost tvrzení, které bylo převzato z nedostatečně označeného zdroje. Př.: redaktor: "Prý vám není dobře.", respondent: "Ano, mám horečku."
Střední	iniciační věty s jedním konkrétním následným zdrojem	60%	"Podle některých poslanců nepřinese novela nic dobrého." ... následuje výpověď jednoho poslance
	sklon ke zobecnění/přehlednosti	50%	"Podle odpůrců není možné takto paušalizovat ..."; "... ozývají se hlasy napříč politickým spektrem ..."; "... jiní zase říkají, že cena práce je u nás nízká ..."; "... v médiích se objevila informace ..."; "... podle průzkumů veřejného mínění ..."
	specializovaná skupina autorů	50%	označení specializované skupiny autorů, ale žádný konkrétní představitel. "Podle právníků ..."; "Ekonomové se na počínání ČNB dívají s rozpaky."; "Mediální odborníci říkají, že ..."
	neurčený zdroj konkrétní výpovědi	50%	"Ráno jsem v novinách viděl fotografii ..."; "Mám takový materiál a v něm se píše, že ..."
Nepřesné	nespecifikovaný zdroj informací	0%	"prý", "údajně", "proslýchá se", "prosakuji informace", "v kuloárech se šušká", "mluví se o tom", "občas bývá slyšet"
	nepotvrzená verifikace netransparentního výroku	0%	Respondent odmítá pravdivost tvrzení, které bylo převzato z neoznačeného zdroje. Př.: redaktor: "Prý si necháváte říkat guru.", respondent: "To jste slyšel kde? O ničem takovém nevím."
Neklasifikováno	utajený zdroj informací	neklasifikováno	"Zdroj, který si nepřál být jmenován..."; "z dobře informovaných zdrojů, jejichž výpovědi má ČT k dispozici..."

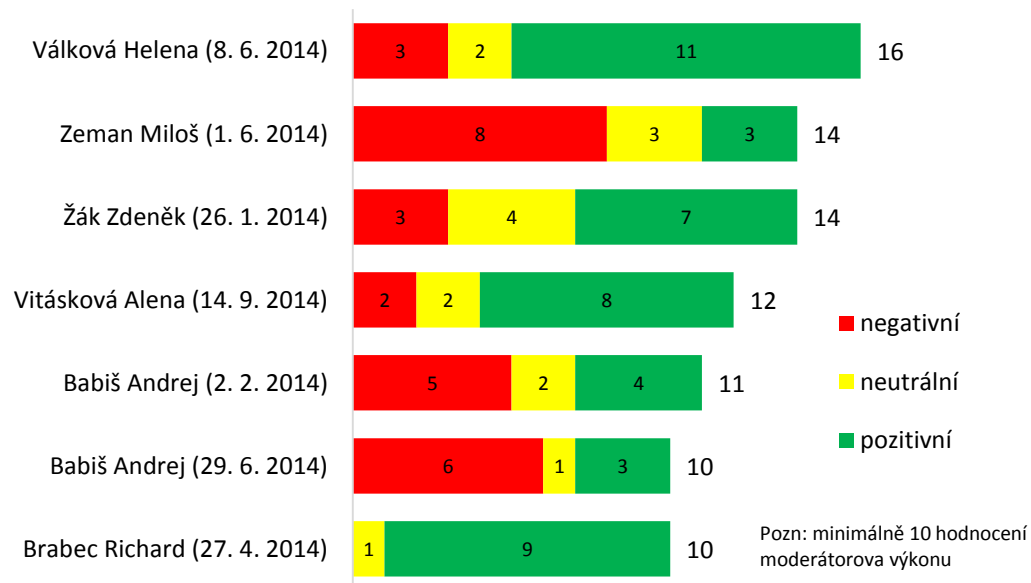
Poznámka: autorem valuačních relací posuzování transparentnosti a konfrontačnosti (viz snímek 15) je Petr Chleboun, který v akademicky uznávaném textu *Projekt kontinuální analýzy diskuzních pořadů českých televizí (2003)* definoval metodiku posuzování zmíněných dvou aspektů. Autor přitom neuvádí „ideální hodnoty“, kterých by mělo být dosahováno, hovoří však o situacích, kdy přehnaně nízké (především v případě transparentnosti), nebo naopak neúměrně vysoké hodnoty (zvláště v případě konfrontačnosti), negativně ovlivňují průběh diskuze a snižují hodnocení kvality práce moderátora.

MODERÁTOR: hodnocení výkonu hosty

Hodnocení moderátorova výkonu zástupci stran (OVM 1 a OVM 2, rok 2014), počet hodnotících replik

Hosté nejčastěji hodnotící moderátorův výkon (OVM 1 a OVM 2, rok 2014), počet hodnotících replik

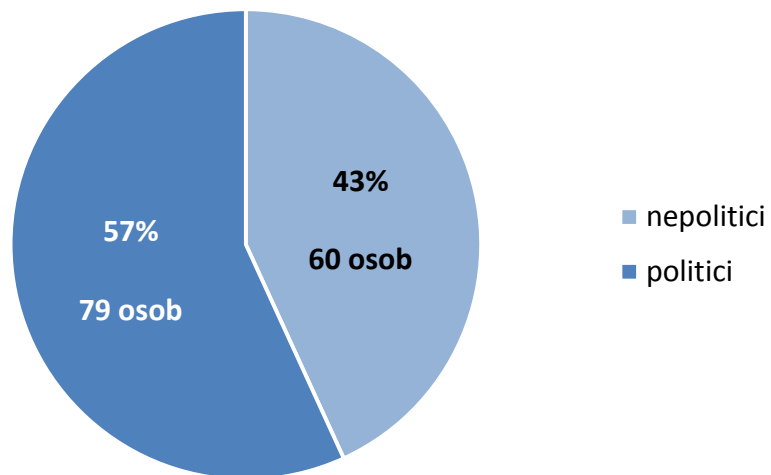

Hosté pořadu **Otázky Václava Moravce** se mohou vyjadřovat k výkonu moderátora, ať už se jedná o moderátorem prezentovaná fakta či interpretace jejich tvrzení. Mohou také vznášet výhrady k moderaci jako takové. Moderátorovy výroky a závěry nejčastěji odmítali prezident **Miloš Zeman** a ministr financí **Andrej Babiš** (v celoročním součtu šlo o 13 odmítavých postojů z 26 případů).

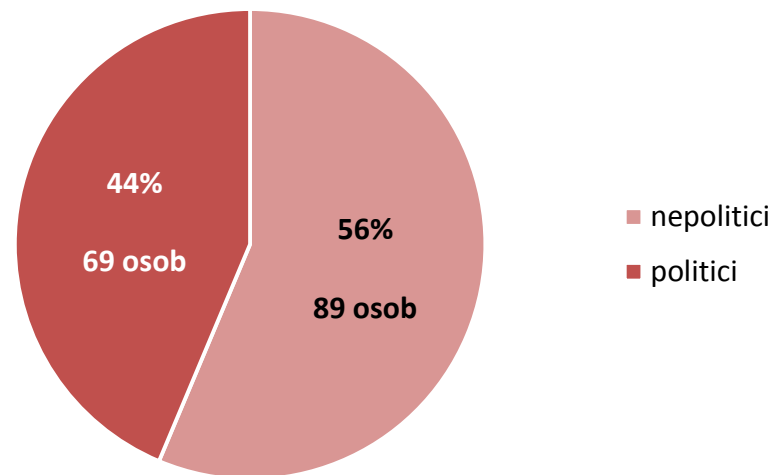
- ✓ Základní zjištění
- ✓ Metodologický úvod
- ✓ Témata
- ✓ Moderátor
- ✓ Hosté
- ✓ Zpravodajsko-publicistické rozhovory
- ✓ Zpracovatel

HOSTÉ: skladba aktérů

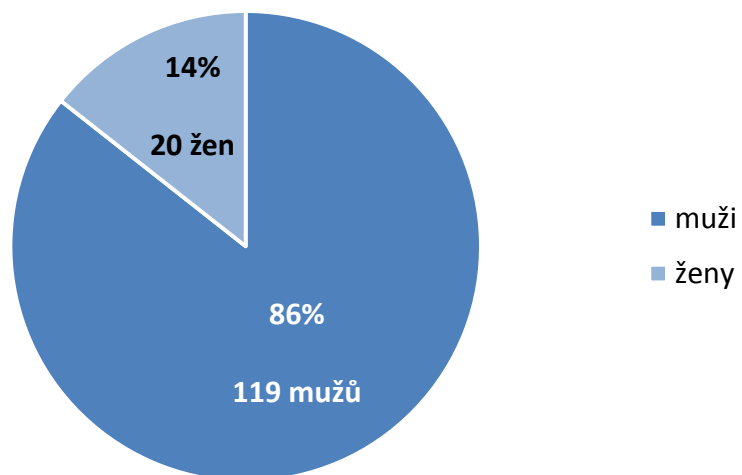
Skladba aktérů – OVM 1 (rok 2014)

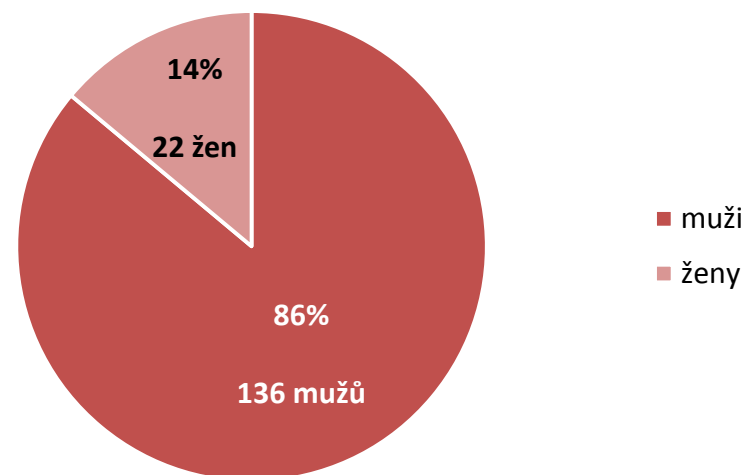
Skladba aktérů – OVM 2 (rok 2014)

Zastoupení žen – OVM 1 (rok 2014)

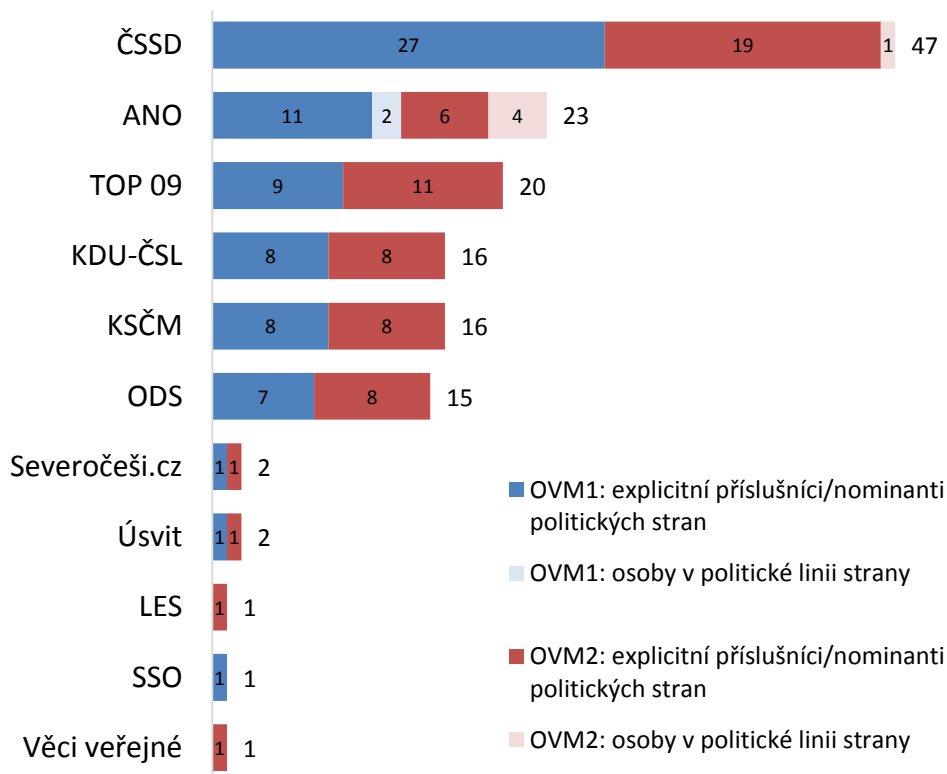

Zastoupení žen – OVM 2 (rok 2014)

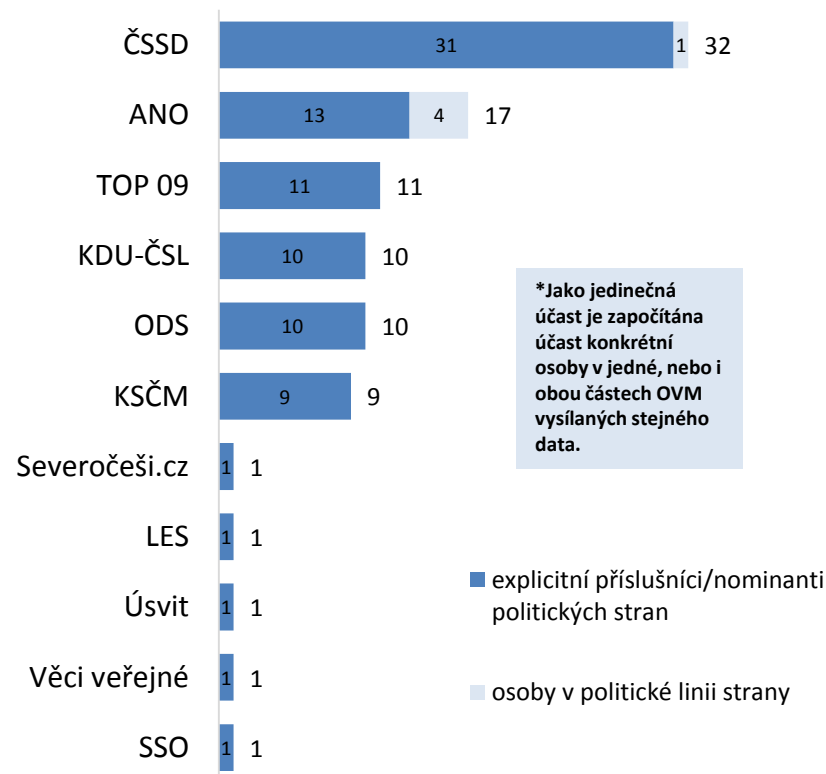

HOSTÉ: skladba aktérů 1/2

Politická příslušnost hostů (OVM 1 a OVM 2, rok 2014)

Politická příslušnost hostů – jedinečné účasti* (součet OVM 1 a 2, rok 2014)

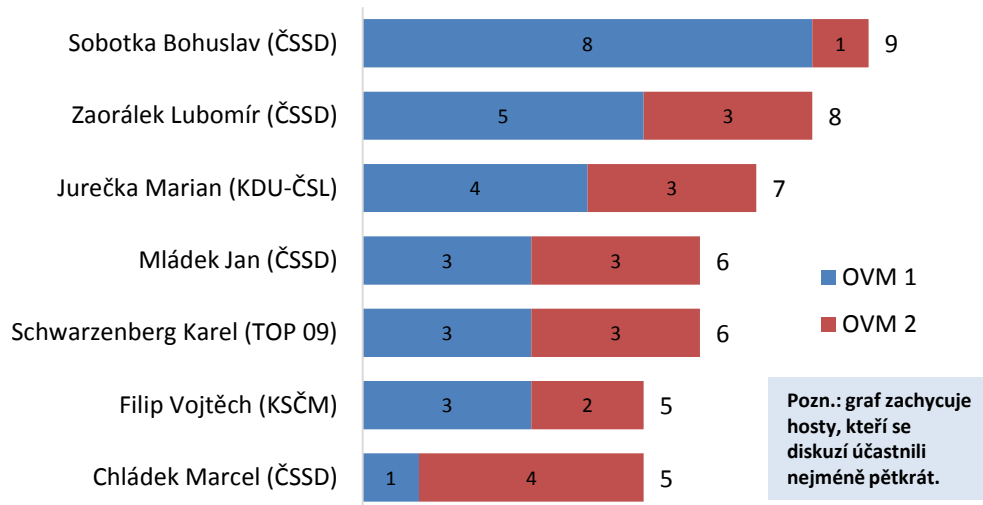

*Jako jedinečná účast je započítána účast konkrétní osoby v jedné, nebo i obou částech OVM vysílaných stejného data.

Poznámka: Hosty Otázek V. Moravce byli také náměstci ministrů. Šlo o následující osoby: Lenka Teska Arnoštová, Simona Hornočová, Hana Marvanová, Lukáš Wagenknecht, Robert Pelikán, Petr Drulák, Pavel Šolc a Tom Philipp. Přičemž pouze jeden náměstek (Tom Philipp) a jedna náměstkyně (Lenka Teska Arnoštová) byli explicitně uváděni jako příslušníci politických stran (a tedy započítáni do statistik jako straníci). Pokud přihlídneme k veřejně dostupným zdrojům a odhlédneme od explicitně uváděných informací (čímž se vědomě dopustíme porušení principů a pravidel obsahové analýzy pracujících s explicitními mediálními obsahy), lze v politické linii ČSSD započítat také [Petra Druláka](#) a v politické linii hnutí ANO [Simonu Hornočovou](#), [Robertu Pelikána](#) a [Lukáše Wagenknechta](#). Je přitom nezbytné mít na paměti, že tyto osoby primárně **nejsou politiky**, ale **úředníky státní správy** nominovanými ministry, nedá se přitom ani v pravém slova smyslu hovořit o „politických náměstcích“.

HOSTÉ: skladba aktérů 2/2

Nejčastěji zvaní hosté (OVM 1 a OVM 2, rok 2014)

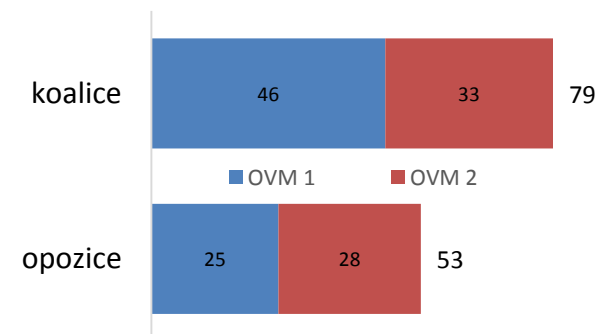

Zástupci ČSSD dostali více než dvojnásobně větší prostor k prezentaci než politici ostatních stran a hnutí (viz [předchozí snímek](#)). Nejméně 5 účastí totiž zaznamenali hned čtyři sociálnědemokratičtí členové vlády.

Úsvit přímé demokracie Tomia Okamury byl jediným subjektem Poslanecké sněmovny, kterému se dostalo pouze jediné příležitosti k účasti v diskuzi. Jmenovitě šlo o samotného předsedu hnutí, který diskutoval s Jiřím Dienstbierem (ČSSD) 30. března (jak ukazují snímky [17](#) a [25](#), Tomio Okamura byl pro Václava Moravce jen těžko zvladatelným hostem).

Metodická poznámka: V zásadě by mělo platit, že poměrná účast politických subjektů v relacích má zhruba odpovídat četnosti jejich zastoupení v zastupitelských orgánech, především v PSP ČR. Kodex ČT (6.2) uvádí, že „Vyváženost se posuzuje zejména podle váhy jednotlivých politických stran v demokratické společnosti odvozené především z výsledků voleb do hlavních orgánů zastupitelské demokracie.“ Zároveň by měl být v úhrnu zajištěn přibližně stejný prostor zástupcům vládních stran a opozice. V Kodexu ČT (6.1) je tento požadavek formulován tak, že „Česká televize dbá, aby hlavní názorové proudy dostaly rovnoměrný prostor k vyjádření.“

Politická příslušnost hostů – rozložení „koalice vs. opozice“ (OVM 1 a OVM 2, rok 2014)

20 nejméně ukázněných aktérů diskuzí (OVM 1 a OVM 2, rok 2014)

datum	host	podíl nekázně
30. 3. 2014	Okamura Tomio	60 %
30. 11. 2014	Haňka Rudolf	49 %
29. 6. 2014	Kalousek Miroslav	45 %
14. 9. 2014	Stanjura Zbyněk	44 %
23. 11. 2014	Mach Petr	44 %
6. 7. 2014	Walesa Lech	43 %
13. 7. 2014	Fiala Petr	42 %
7. 9. 2014	Chládek Marcel	40 %
29. 6. 2014	Chládek Marcel	40 %
29. 6. 2014	Babiš Andrej	39 %
30. 3. 2014	Dienstbier Jiří	36 %
29. 6. 2014	Putnová Anna	36 %
6. 4. 2014	Marksová Michaela	35 %
2. 11. 2014	Filip Vojtěch	35 %
11. 5. 2014	Schwarzenberg Karel	35 %
19. 10. 2014	Kmoníček Hynek	33 %
12. 10. 2014	Sokol Jan	33 %
21. 9. 2014	Samek Vít	33 %
2. 11. 2014	Fiala Petr	33 %
25. 5. 2014	Telička Pavel	32 %

Metodická poznámka: Na úrovni projevu aktérů diskuze umožňuje analýza zkoumat jejich kázeň, resp. nekázeň. Tento parametr hodnotí formální kázeň, nakolik hosté vstupují do moderátorových replik, nebo do promluv partnerů diskuze. Je zde zohledněna i obsahová kázeň – tedy to, zda se host drží tématu vzneseného moderátorem.

Petr Fiala (účasten 2. listopadu a 13. července) **spolu se stranickým kolegou z ODS Zbyňkem Stanjurou** (účasten 14. září) **patřili k nejméně ukázněným hostům Otázek V. Moravce v roce 2014.** Jejich vystupování přitom často zcela postrádalo profesionální rozměr a schopnost věcně argumentovat. Oba politici ODS naopak působili jako destruktivní prvky a priori odmítající jakékoliv návrhy a názory zástupců vládní koalice. Podobně podrážděně a spíše nevěcně reagoval při svých účstech ministr školství **Marcel Chládek** (29. června a 7. září) a **Petr Mach**, který 23. listopadu oponoval ministrovi zahraničí Lubomírovi Zaorálkovi.

- ✓ Základní zjištění
- ✓ Metodologický úvod
- ✓ Témata
- ✓ Moderátor
- ✓ Hosté
- ✓ Zpravodajsko-publicistické rozhovory
- ✓ Zpracovatel

Poznámka: zpravodajsko-publicistické rozhovory jsou posuzovány obdobnou, ovšem „zjednodušenou“, metodikou, jako diskuzní pořad Otázky Václava Moravce. V obou typech relací jsou shodně posuzovány aspekty **tematizací, transparentnosti a konfrontačnosti**. Nicméně, vzhledem k rozdílnému dramaturgickému řešení relací, kdy v případě diskuzních pořadů jde především o **diskuzi** vyššího počtu **vzájemně reagujících** osob, kdežto v případě **zpravodajsko-publicistických rozhovorů** o **interakce moderátora a** (téměř výhradně) jediného **hosta**, je na moderátory diskuzních pořadů pohlíženo pomocí vyššího počtu kvalitativních kritérií (schopnost usměrňovat diskuzi a neukázněné hosty, vliv moderátora na plynulost diskuze, hodnocení interpretací a tvrzení moderátora samotnými účastníky diskuze a dalšími). Všechna tato kritéria lze uplatňovat i na zpravodajsko-publicistické rozhovory, vzhledem k popsaným rozdílnostem však nepovažujeme některá kritéria za zcela nezbytná a jejich vynechání za „ztrátu“. Spíše jde naopak o výběr pouze těch nejrelevantnějších kritérií a analytických zjištění.

ROZHOVORY: Hyde Park, Interview ČT24 a D. Drtinové

Tematické kategorie vydání Hyde Parku a Hyde Parku Civilizace (rok 2014), počet vydání pořadu

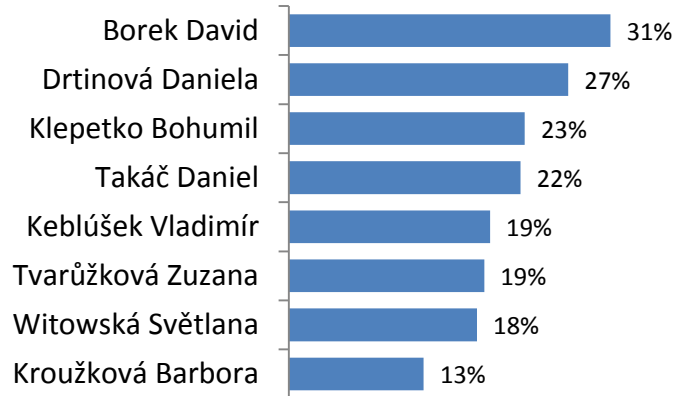
Tematické kategorie vydání Interview ČT24 a D. Drtinové (rok 2014), počet vydání pořadu

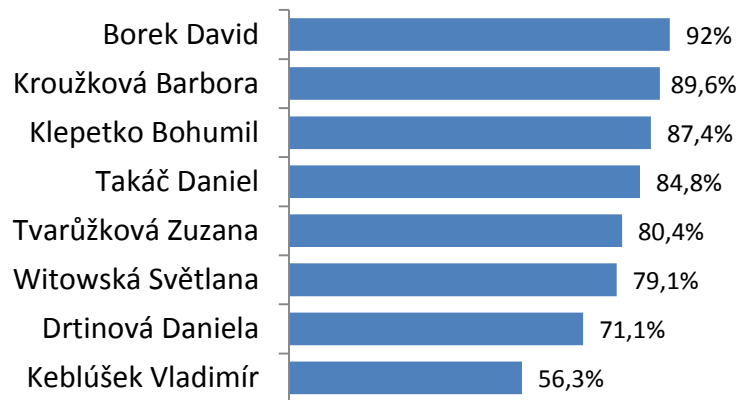
Zatímco *věda a výzkum* byla náplní většiny vydání Hyde Parku Civilizace, v Interview ČT24 bylo námětem rozhovoru pouze jednou za celý rok, a to 17. června, kdy Světlana Witowská hovořila s Tomášem Zimou.

ROZHOVORY: Hyde Park, Interview ČT24 a D. Drtinové

Konfrontačnost moderátorů v rozhovorech s politiky (rok 2014), podíl konfrontačních replik

Transparentnost citovaných zdrojů v rozhovorech s politiky (rok 2014), průměrná transparentnost zdrojů

10 nejvíce a 10 nejméně konfrontačních vydání (rok 2014)

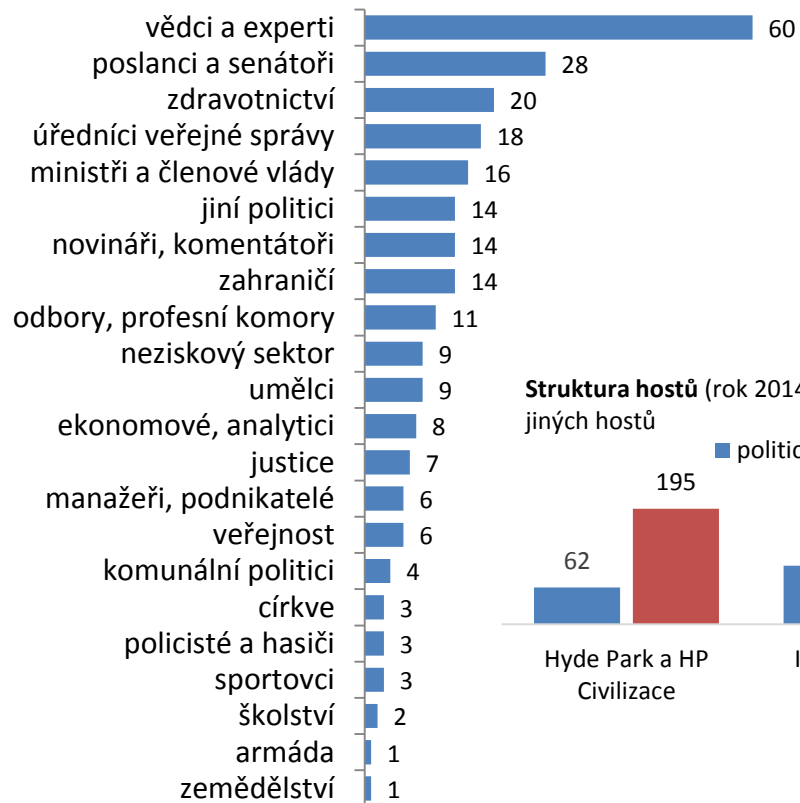
datum	pořad	moderátor	host	konfr.
30. 5. 2014	Interview ČT24	Witowská Světlana	Telička Pavel	44 %
14. 1. 2014	Hyde Park	Takáč Daniel	Kuba Martin	40 %
2. 1. 2014	Hyde Park	Klepetko Bohumil	Rusnok Jiří	39 %
10. 6. 2014	Hyde Park	Klepetko Bohumil	Tejc Jeroným	39 %
26. 5. 2014	Hyde Park	Takáč Daniel	Babiš Andrej	38 %
27. 1. 2014	Hyde Park	Klepetko Bohumil	Faltýnek Jaroslav	38 %
10. 1. 2014	Interview ČT24	Borek David	Dienstbier Jiří	38 %
1. 4. 2014	Interview ČT24	Tvarůžková Zuzana	Bartošek Jan	37 %
28. 5. 2014	Interview ČT24	Witowská Světlana	Mach Petr	37 %
20. 1. 2014	Hyde Park	Klepetko Bohumil	Zahradil Jan	36 %
3. 11. 2014	Hyde Park	Kroužková Barbora	Šlechtová Karla	5 %
6. 8. 2014	Interview ČT24	Witowská Světlana	Špidla Vladimír	5 %
1. 9. 2014	Interview ČT24	Witowská Světlana	Stropnický Martin	4 %
9. 12. 2014	Interview ČT24	Witowská Světlana	Gazdík Petr	3 %
9. 4. 2014	Interview ČT24	Witowská Světlana	Půta Martin	3 %
9. 10. 2014	Interview ČT24	Takáč Daniel	Stropnický Martin	2 %
15. 12. 2014	Interview ČT24	Tvarůžková Zuzana	Jourová Věra	0 %
2. 12. 2014	Interview ČT24	Tvarůžková Zuzana	Vokřál Petr	0 %
23. 7. 2014	Interview ČT24	Tvarůžková Zuzana	Stropnický Martin	0 %
13. 8. 2014	Interview ČT24	Tvarůžková Zuzana	Zeman Miloš	0 %

Metodika posuzování míry **transparentnosti** a **konfrontačnosti** moderátorů vychází z metodiky, kterou jsou dlouhodobě hodnoceny diskuzní (Otázky Václava Moravce) a publicistické (Reportéři ČT) pořady.

Jedině Zuzana Tvarůžková vedla rozhovory s politiky, vůči kterým nevyslovila ani jedinou konfrontační výpověď. Martin Stropnický, nejčastější host rozhovorů, se v desítku nejméně konfrontačních vydání objevil třikrát.

ROZHOVORY: hosté Hyde Parku, Interview ČT24 a D. Drtinové

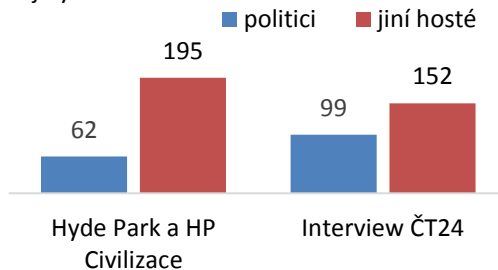
Kategorie hostů Hyde Parku a Hyde Parku Civilizace (rok 2014), počet účastí

Kategorie hostů Interview ČT24 a D. Drtinové (rok 2014), počet účastí

Struktura hostů (rok 2014), počet politiků a jiných hostů

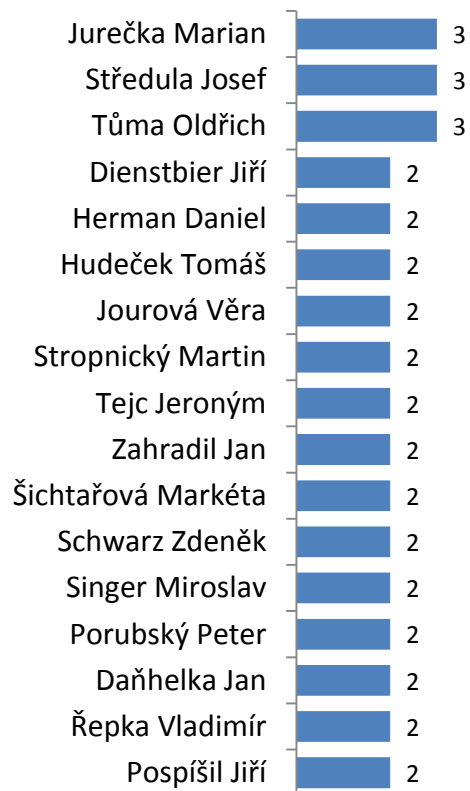

Interview ČT24 a Interview D. Drtinové hostilo ve sledovaném roce 251 osob (přičemž někteří politikové se v relaci objevovali opakovaně – více [následující snímek](#)), do relací Hyde Parku a Hyde Parku Civilizace bylo pozváno o 6 osob více, šlo přitom především o vědce a odborníky.

ROZHOVORY: hosté Hyde Parku, Interview ČT24 a D. Drtinové

Nejčastější hosté Hyde Parku a Hyde Parku Civilizace

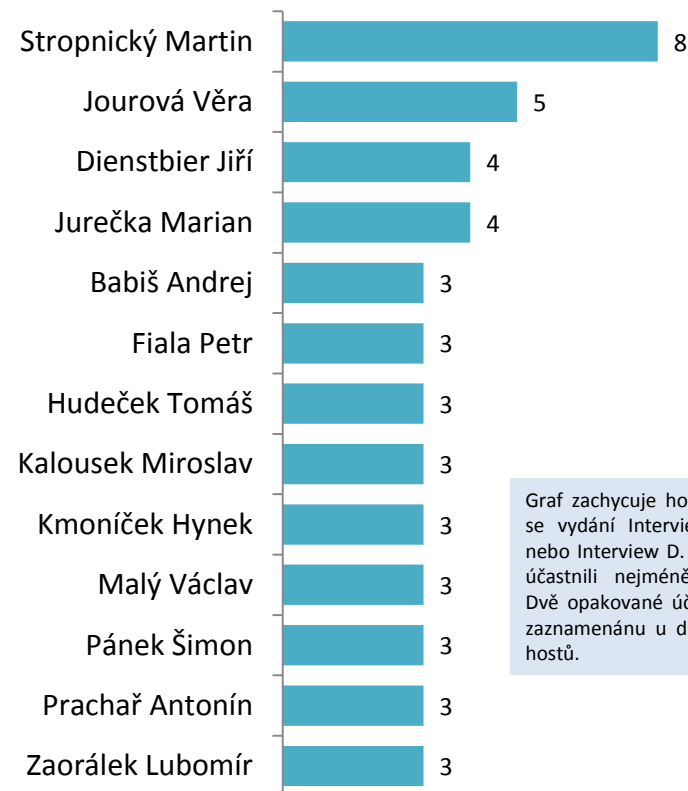
(rok 2014), počet účastí

Graf zachycuje hosty, kteří se vydání Hyde Parku nebo Hyde Parku Civilizace účastnili nejméně dvakrát.

Nejčastější hosté Interview ČT24 a D. Drtinové

(rok 2014), počet účastí

Graf zachycuje hosty, kteří se vydání Interview ČT24 nebo Interview D. Drtinové účastnili nejméně třikrát. Dvě opakované účasti byly zaznamenány u dalších 31 hostů.

Interview ČT24 a Interview D. Drtinové hostilo stovku politiků (viz [předchozí snímek](#)), přičemž nejčastěji byli zvaní zástupci hnutí ANO Martin Stropnický (8 účastí) a Věra Jourová (5 účastí).

- ✓ Základní zjištění
- ✓ Metodologický úvod
- ✓ Témata
- ✓ Moderátor
- ✓ Hosté
- ✓ Zpravodajsko-publicistické rozhovory
- ✓ Zpracovatel

- Media Tenor je přední světovou asociací zabývající se obsahovou analýzou mediálních sdělení a v rámci mezinárodní sítě kanceláří v ČR, USA, Švýcarsku, Vietnamu a JAR jsou detailně analyzována média prakticky z celého světa.
- V roce 1996 byl v České republice zahájen unikátní projekt kontinuální obsahové analýzy klíčových médií, v němž Media Tenor analyzuje, jakými způsoby česká i zahraniční média informují o vybraných tématech, organizacích a osobách. Exkluzivní data Media Tenoru ukazují, které subjekty jsou přítomny v médiích, v souvislosti s jakými tématy, a jak jsou hodnoceny.
- Media Tenor ČR je v rámci asociace kanceláří Media Tenor zodpovědný především za metodologický a technologický vývoj v oblasti analýzy elektronického zpravodajství a publicistiky. Je autorem jedinečné metodologie pro detailní kvalitativní analýzu diskusních a publicistických formátů, která byla pilotně nasazena v České televizi (dodnes trvá) a později také v SABC (JAR), Deutsche Welle nebo STV.

STRUČNÁ HISTORIE MEDIA TENORU:

- 1985: Nakladatelství InnoVatio založeno ve Švýcarsku. Specializace na inovace v oblasti sociálních věd.
- 1994: Media Tenor v Bonnu: První mezinárodní výzkumný institut zaměřený kontinuální obsahovou analýzou médií.
- 1995: InnoVatio iniciovalo vznik International Media Monitor Association ve Washingtonu.
- 1996: Otevření kanceláří partnerských institutů v České republice a Velké Británii.
- 1999: 160 analytiků v Bonnu, Doveru, Lipsku a Ostravě.
- 2000: Otevření partnerských kanceláří v Pretorii a Londýně.
- 2003: 230 analytiků v pěti zemích, nová kancelář v Berlíně.
- 2005: Nové kanceláře v Luganu a Windhoeku (Namibie). Více než 230 analytiků kontinuálně a detailně sleduje více než 200 hlavních médií ve 34 jazycích na všech kontinentech.
- 2007: Vlastníkem Media Tenoru se v Česku stala společnost Media Content Experts. Dále se tak rozšířil analytický záběr.

- Media Tenor pravidelně dává k dispozici výstupy z kontinuálně zpracovávaných dat a studie založené na aplikované obsahové analýze médií. Tiskové zprávy a výstupy z dat zpracovaných za rok 2014 jsou dostupné zde:

[Media Tenor: Žebříček citovanosti tiskových mluvčích v roce 2013: policejní mluvčí stále vedou, nově se umístila i kancelář prezidenta](#)

[Mluvčí Ovčáček obhájí prezidenta](#)

V lednu 2015 zpracoval Media Tenor, spol. s r. o.
Vedoucí projektu: Mgr. Štěpán Sedláček

stepan.sedlacek@mediatenor.cz

<http://www.mediatenor.cz>

tel. +420 596 126 126

Nádražní 923/118

702 00 Ostrava

Česká republika

Tento dokument obsahuje všechna podstatná zjištění výzkumu.
Pokud však některou informaci postrádáte, připravíme Vám ji na požádání.
Budeme rádi za jakékoliv další náměty.